

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 5

*Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних
глобалізаційних та інтеграційних процесів”
м. Київ, МАУП, 10 жовтня 2012 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2013

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 9 від 31.10.12)*

Редакційна колегія:

*Подоляка А. М., д-р юрид. наук — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор*

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

**Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видав-
О-72 ничий дім “Персонал”, 2010 —**

Вип. 5: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтегра-
ційних процесів”, м. Київ, МАУП, 10 жовт. 2012 р. / редкол.: А. М. Подоляка
(голов. ред.), М. Ф. Головатий (заст. голов. ред.), Н. М. Чернуха (заст. голов. ред.),
А. А. Ігнатченко (відп. ред.). — 2013. — 264 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції
“Новітні освітні технології в контексті сучасних глобалізаційних та інтеграційних
процесів”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Украї-
ні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів,
а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

Л. В. Старих Система неперервної освіти: реалії та перспективи	172	<i>управління міжнародного бізнесу</i>	207
А. П. Войченко Внедрение элементов управления образованием на базе он-лайн системы генерации аналитических отчетов	176	Гяемніца Халіл Місце і роль практикуму з розв'язування математичних задач в системі математичних знань	214
М. В. Даневич Проблеми розбудови електронного освітнього середовища в ракурсі формування громадянської свідомості	180	А. В. Золотаревський До питання розвитку вітчизняної освіти	219
Ю. К. Корсак Про скерування освіти ХХІ ст. на ноорозвиток людства	183	Т. В. Коваль, Л. А. Антоноук Неефективність практики вищої школи США в Європі	222
Н. О. Рябцева Підвищення ефективності освітнього процесу дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	186	Кот Агнєшка Єва Методичні підходи до діагностики трудового менталітету управлінського персоналу виробничої організації	225
Т. М. Співак Основні напрями розвитку сучасної освіти	189	Куттловчі Шекір Міжнародна правосуб'єктність транснаціональних корпорацій	230
О. Вашова Державне управління культурою і державна культурна політика в умовах міжнародної інтеграції	195	Мустафа Рагмі Роль інформаційного продукту в системі ринкових відносин	236
О. П. Войченко Н. В. Попова, А. Ю. Кравченко Н. М. Медведєва, В. Б. Полякова Програмне та методичне забезпечення для підтримки ефективної взаємодії користувачів на базі спеціалізованого електронного простору	203	А. С. Олішевський Підготовка та перепідготовка особового складу підрозділів цивільного захисту в Україні	243
Герджаліу Сафет Критерії оцінювання корпоративного		Н. В. Попова, А. Ю. Кравченко Н. М. Медведєва, В. Б. Полякова Глобалізація та якість освіти	247
		С. М. Тищик Аналіз моделей самоорганізації глобального інноваційного процесу	250
		Шакірі Ментор Керім Основні засади формування сприятливого соціально- психологічного клімату в колективі	257

А. С. ОЛІШЕВСЬКИЙ

докторант

*Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ
начальник*

*Управління забезпечення Оперативно-рятувальної служби
цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій України*

ПІДГОТОВКА ТА ПЕРЕПІДГОТОВКА ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 5, 2013, 243—246

Забезпечення підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту висококваліфікованими спеціалістами — це складний безперервний процес, який передбачає підвищення ефективності всієї системи цивільного захисту. Важливим завданням кадрової політики є формування генерації професійно підготовлених осіб начальницького складу, які б могли професійно виконувати свої функції і забезпечували нормальну діяльність усієї системи цивільного захисту в Україні.

Виконання завдань, покладених державою на систему цивільного захисту, в тому числі її відповідне кадрове забезпечення та створення умов для високої професійної підготовки працівників МНС України, реалізується відповідно до Концепції реформування системи підготовки кадрів МНС України та Програми розвитку системи освіти та наукової діяльності навчальних закладів і науково-методичних установ МНС України.

На сучасному етапі з урахуванням необхідності вдосконалення кадрового забезпечення діяльності органів управління та підрозділів МНС, організаційних структур Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, наглядово-профілактичних служб з попередження надзвичайних ситуацій, навчальних закладів і наукових установ — основні зусилля спрямовано на запровадження комплексної програми ступеневої підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Реалізацію зазначених напрямків освітньої діяльності забезпечує галузева система підготовки кадрів та післядипломної освіти фахівців для сфери цивільного захисту, до складу якої входять навчальні заклади та навчально-методичні установи МНС України:

- Національний Університет цивільного захисту України (м. Харків) — вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, що здійснює підготовку бакалаврів, спеціалістів та

магістрів за спеціальностями “Пожежна безпека”, “Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи”, “Психологія”. Крім того, Університет цивільного захисту України готує науково-педагогічні кадри для вищих навчальних закладів МНС (ад’юнктура, докторантура);

- Інститут державного управління у сфері цивільного захисту (м. Київ) — вищий навчальний заклад післядипломної освіти, що здійснює надання другої вищої освіти за IV рівнем акредитації за спеціальністю “Пожежна безпека”;
- Львівський державний університет безпеки життєдіяльності — вищий навчальний заклад III рівня акредитації, що здійснює підготовку молодших спеціалістів, бакалаврів та спеціалістів за напрямками “Пожежна безпека”, “Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи”, “Екологія та охорона навколишнього середовища”. У Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності функціонує ад’юнктура.
- Академія пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля — вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, що здійснює підготовку бакалаврів, спеціалістів та магістрів за спеціальностями “Пожежна безпека”, “Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи”. В Академії пожежної безпеки функціонує ад’юнктура;
- Вінницьке вище професійне училище Львівського універ-

ситету безпеки життєдіяльності цивільного захисту — вищий професійно-технічний навчальний заклад II рівня, який проводить підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців робітничих спеціальностей для Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, а також здійснює підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “молодший спеціаліст” для сфери цивільного захисту.

- Навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, які здійснюють функціональну підготовку населення, курсове навчання фахівців у сфері цивільного захисту (цивільної оборони) та професійну підготовку особового складу для підрозділів МНС свого регіону. Навчально-методичні центри розташовані в Автономній Республіці Крим та всіх областях України, а однією зі складових широкого спектру завдань, покладених на них, є підготовка населення до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.
- Кафедра підготовки спеціалістів з питань цивільної оборони при Севастопольському національному університеті ядерної енергії та промисловості. Кафедри підготовки спеціалістів з питань цивільної оборони здійснюють підготовку навченого резерву цивільного захисту за окремими спеціальнос-

тями військово-інженерного спрямування і радіаційного та хімічного захисту.

Схематично галузева система підготовки кадрів та післядипломної освіти фахівців для сфери цивільного захисту МНС представлено на рис. із відповідною назвою.

Цілеспрямована підготовка фахівців із вищою освітою для сфери цивільного захисту за державним замовленням МНС здійснюється у межах напрямку підготовки 0928 “Пожежна безпека” за спеціальностями:

5.092802 “Організація та техніка протипожежного захисту”,

6.092800, 7.092801, 8.092801 “Пожежна безпека” відповідних спеці-

алізацій та за іншими напрямками підготовки (“Державне управління”, “Екологія”, “Військові науки”, “Психологія” та ін.).

Із урахуванням вимог Закону України “Про правові засади цивільного захисту”, з метою підготовки фахівців, спроможних виконувати нові завдання, що на сучасному етапі постали перед службою цивільного захисту, Міністерством опрацьовано обґрунтування та надані пропозиції стосовно внесення до проекту Переліку галузей знань, бакалаврських програм (fields of study) підготовки фахівців у вищих навчальних закладах України в межах окремої галузі знань “Цивільна безпека”, із включенням

Рис. Галузева система підготовки кадрів та післядипломної освіти фахівців для сфери цивільного захисту МНС

до неї бакалаврських програм “Пожежна безпека”, “Цивільний захист” та магістерської програми “Управління у сфері цивільного захисту”.

У даний час продовжується переорієнтація змісту навчальних планів та навчальних програм підготовки фахівців у вищих навчальних закладах МНС відповідно до вимог сучасного етапу реформування органів управління та підрозділів Міністерства, зокрема, запроваджується підготовка за новою спеціальністю “Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи”.

Сьогодні навчально-виховний процес у вищих навчальних закладах МНС забезпечує 1566 осіб науково-педагогічного складу, серед яких 83 особи наукового складу та 1483 особи науково-педагогічного складу.

Подальші процеси реформування системи цивільного захисту держави визначають певні пріоритетні завдання щодо розбудови системи підготовки кадрів для підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС, поліпшення професійної майстерності фахівців служби цивільного захисту.

Саме тому сьогодні для подальшого вдосконалення відомчої системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів основні зусилля керівництво Міністерства надзвичайних ситуацій України спрямовує на зазначене нижче.

1. Впровадження нових спеціальностей у межах програм професійного спрямування “Цивільний захист” та “Управління у сфері цивільного захисту” за окремою галуззю знань “Цивільна безпека”, що забезпе-

чить подальшу структурну розбудову системи підготовки кадрів за основними функціональними напрямками діяльності МНС України.

2. Удосконалення навчально-матеріальної бази навчальних закладів МНС, яка відповідає змісту підготовки висококваліфікованих фахівців сфери цивільного захисту, із широким запровадженням у навчальному процесі сучасної комп’ютерної, мультимедійної техніки та обладнання, забезпеченням сучасними зразками інженерної та аварійно-рятувальної техніки (у тому числі зарубіжної).
3. Забезпечення підготовки працівників за специфічними робітничими професіями сфери управління МНС, що має здійснюватись у навчальних закладах та підрозділах Міністерства, зокрема для проведення вибухових, підводних, висотних, підземних та інших видів рятувальних робіт.

Визначено основні складові галузевої системи підготовки та перепідготовки кадрів підрозділів цивільного захисту в Міністерстві надзвичайних ситуацій України. В розрізі аналізу структурно-функціональної схеми системи підготовки та перепідготовки кадрів підрозділів цивільного захисту визначено основні складові впровадження подальших заходів вдосконалення системи з урахуванням вимог сучасного етапу реформування підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій України.